

Spørsmål og svar om revens dvergbandelorm

1. Har vi revens dvergbandelorm i Norge?
Så langt vi vet ikke i fastlands-Norge, men det er påvist på Svalbard.
2. Hva er revens dvergbandelorm, og hvordan skiller den seg fra andre bandelormer?
Det er en bitteliten bandelorm (noen få mm lang) som finnes i tarmkanalen hos hund, rev, og andre hundedyr (canider). De smittes når de spiser smågnagere som er infisert ved larvestadium av bandelormen.
3. Hvordan smitter revens dvergbandelorm til mennesker og dyr?
Bandelormen produserer egg som skiller ut i avføring av smittet hund eller rev. Smågnagere smittes ved å spise disse eggene, som så utvikler seg til larvestadium. Mennesker kan også bli smittet ved å spise slike egg (f.eks. fra kontaminert bær og sopp, eller fra kontakt med avføring fra en infisert hund, f.eks. i pelsen) – og også da utvikles larvestadium.
4. Hvilke symptomer får mennesker som er smittet av revens dvergbandelorm?
Når mennesker blir smittet, utvikler larver av parasitten seg i indre organer, spesielt i leveren, og danner svulstlignende masser. Dette er en langsom prosess, og det kan ta 10-15 år før symptomene viser seg. Symptomene kan inkludere leversvikt, magesmerter, gulsott, vekttap, tretthet og feber. Uten behandling kan dødeligheten være høy. Sykdommen er sjelden, men svært alvorlig og kan være vanskelig å behandle.

Larver kan også spre seg til andre organer i kroppen (f.eks. hjernen, lungene eller milten), men dette skjer sjelden.
5. Finnes det behandling?
Ja. Ofte drepes ikke parasitten, men spredningen stoppes.
6. Hva er risikoen for at hunder og katter kan bli smittet, og hvordan kan man beskytte dem?
Parasitten finnes ikke i fastlands-Norge, så hunden er relativt trygg her. Men den finnes i flere andre europeiske land, og derfor er det viktig at hunden er behandlet før den kommer over grensen til Norge. Hunden smittes dersom de spiser infiserte smågnagere.
7. Hvilke symptomer får hund/katt?
Hos hund er det få eller ingen symptomer. Katten kan også smittes, men ormen pleier ikke å utvikle seg til modent stadium hos katt.
8. Hvor utbredt er revens dvergbandelorm i resten av verden?
Parasitten forekommer på den nordlige halvkule, inkludert Sentral-, Øst- og Nord-Europa, Sentral-Asia, Nord-Russland, Nord-Japan, den nordlige del av det sentrale USA, nordvestlige Alaska og nordvestlige Canada. I Europa det ser ut til å ha spredt seg, og det er "hot spots" hvor forekomsten er høyere, f.eks. Sveits.
9. Hva kan gjøres for å forebygge smitte av revens dvergbandelorm?

Det er viktig at hunden behandles før den kommer over grensen inn i Norge. Parasitten kan finnes på bær og grønnsaker, så grundig vasking eller koking kan være et tiltak. Eggene overlever frysing.

10. Hvordan diagnostiseres og behandles infeksjoner forårsaket av revens dvergbandelorm?
Mennesker diagnostiseres via ultrasonografi og/eller andre bildeteknikker, sammen med serologiske tester.

Hos hund er diagnostikken påvisning av orm egg (eller DNA derfra) i avføringsprøver.

11. Hvilke dyr er hovedverter og mellomverter for revens dvergbandelorm?

Hovedverten er rev, hund, ulv og andre hundedyr. Mellomverter er vanligvis smågnagere, spesielt i gruppen korthalemus (som, f.eks., markmus), samt bever.

12. Hvordan påvirker klimaendringer og miljøforandringer spredningen av revens dvergbandelorm?

Klimaendringer kan påvirke utbredelsen av både smågnagere og rev, f.eks. ved at miljøforholdene (habitatkompatibilitet) bedres for sørmarks mus (som per i dag ikke finnes i Norge, men er en "bedre" mellomvert til parasitten enn markmus).

13. Hva gjør myndighetene for å overvåke og kontrollere spredningen av revens dvergbandelorm i Norge?

Hund som kommer inn til Norge fra land hvor parasitten er etablert (f.eks. Danmark og Sverige), skal være behandlet mot parasitten før innførsel. Sjekk regler hos Mattilsynet. I tillegg undersøker Veterinærinstituttet prøver av både rødvilt og ulv for parasitten hvert år. Per i dag har Veterinærinstituttet undersøkt 5915 og 143 rev siden 2012 – og alle prøver var negative for parasitten.